

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 136/21
Luxemburg, 15 iulie 2021

Hotărârea în cauza C-535/19,
A (Servicii publice de îngrijiri medicale)

Curtea confirmă dreptul cetățenilor Uniunii inactivi din punct de vedere economic, cu reședința în alt stat membru decât statul lor membru de origine, de a fi afiliați la sistemul public de asigurări de sănătate al statului membru gazdă

Dreptul Uniunii nu impune totuși obligația de afiliere gratuită la sistemul menționat

A, un resortisant italian căsătorit cu o resortisantă letonă, a părăsit Italia și s-a mutat în Letonia pentru a se alătura soției sale și celor doi copii minori ai lor.

La puțin timp după sosirea sa în Letonia, la 22 ianuarie 2016, el a solicitat Latvijas Nacionālais veselības dienests (Serviciul Național de Sănătate, Letonia) să îl afilieze la sistemul public de asigurări de sănătate obligatoriu leton. Cererea sa a fost respinsă printr-o decizie din 17 februarie 2016, care a fost confirmată de Ministerul Sănătății, pentru motivul că A nu se încadra în niciuna dintre categoriile de beneficiari de îngrijiri medicale finanțate de stat, deoarece nu era nici lucrător salariat, nici lucrător independent în Letonia.

Întrucât acțiunea sa împotriva deciziei de respingere a autorităților letone a fost respinsă, A a declarat apel la Administratīvā apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională, Letonia), care, la rândul său, a pronunțat o hotărâre care îi era defavorabilă.

În acest context, Augstākā tiesa (Senāts) (Senatul Curții Supreme, Letonia), sesizat cu un recurs introdus de A, a decis să solicite Curții de Justiție să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu dreptul Uniunii în domeniile cetățeniei și securității sociale a respingerii cererii lui A de către autoritățile letone.

În hotărârea sa, pronunțată în Marea Cameră, **Curtea confirmă dreptul cetățenilor Uniunii inactivi din punct de vedere economic, cu reședința în alt stat membru decât cel de origine al acestora, de a fi afiliați la sistemul public de asigurări de sănătate al statului membru gazdă, pentru a beneficia de prestații de îngrijiri medicale finanțate de acest stat. Curtea precizează totuși că dreptul Uniunii nu impune obligația de afiliere gratuită la sistemul menționat.**

Aprecierea Curții

Într-o primă etapă, Curtea verifică aplicabilitatea Regulamentului nr. 883/2004 unor prestații de îngrijiri medicale precum cele în discuție în litigiul principal. Aceasta concluzionează că prestațiile finanțate de stat și acordate, independent de orice apreciere individuală și discreționară a nevoilor personale, persoanelor care se încadrează în categoriile de beneficiari definite de legislația națională constituie „prestații de boală”, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 883/2004¹. Aceste prestații intră astfel în domeniul de aplicare al acestui

¹ Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 (JO 2009, L 284, p. 43).

regulament, întrucât nu sunt prestații de „asistență socială sau medicală” excluse din acest domeniu de aplicare².

Într-o a doua etapă, Curtea examinează în esență dacă articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul nr. 883/2004, precum și articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2004/38³ se opun unei legislații naționale care îi exclude de la dreptul de a fi afiliați la sistemul public de asigurări de sănătate al statului membru gazdă, pentru a beneficia de prestații de îngrijiri medicale finanțate de acest stat, pe cetățenii Uniunii inactivi din punct de vedere economic, resortisanți ai unui alt stat membru, care, în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e) din acest regulament, intră sub incidența legislației statului membru gazdă și care își exercită dreptul de ședere pe teritoriul acestuia în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) litera (b) din directiva menționată.

În această privință, Curtea arată, mai întâi, că, în cadrul sistemului de norme de conflict instituit de Regulamentul nr. 883/2004⁴, care vizează stabilirea legislației naționale aplicabile încasării prestațiilor de securitate socială, **persoanele inactice din punct de vedere economic intră în principiu sub incidența legislației statului lor membru de reședință.**

Aceasta subliniază, în continuare, că, atunci când stabilesc condițiile existenței dreptului de a fi afiliat la un regim de securitate socială, statele membre sunt ținute să respecte dispozițiile de drept al Uniunii în vigoare. În special, normele de conflict prevăzute de Regulamentul nr. 883/2004 se impun în mod imperativ statelor membre, iar acestea nu dispun de posibilitatea de a stabili în ce măsură este aplicabilă propria legislație sau cea a unui alt stat membru.

Prin urmare, **un stat membru nu poate, în temeiul legislației sale naționale, să refuze să afilieze la sistemul său public de asigurări de sănătate un cetățean al Uniunii care, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul nr. 883/2004, privind stabilirea legislației aplicabile, intră sub incidența legislației acestui stat membru.**

În sfârșit, Curtea analizează incidența dispozițiilor Directivei 2004/38, în special a articolului 7 alineatul (1) litera (b) din aceasta, asupra afilierii la sistemul de securitate socială al statului membru gazdă. Rezultă din această ultimă dispoziție că, pe întreaga durată a șederii pe teritoriul statului membru gazdă mai mare de trei luni și mai mică de cinci ani, cetățeanul Uniunii inactiv din punct de vedere economic trebuie printre altele să dispună, pentru el însuși și pentru membrii familiei sale, de o asigurare medicală completă pentru a nu deveni o sarcină excesivă pentru finanțele publice ale acestui stat membru.

În ceea ce privește legătura dintre această condiție a unei șederi conforme cu Directiva 2004/38 și obligația de afiliere care decurge din Regulamentul nr. 883/2004, Curtea precizează că **statul membru gazdă al unui cetățean al Uniunii inactiv din punct de vedere economic poate prevedea că accesul la acest sistem nu este gratuit, pentru a evita ca același cetățean să devină o sarcină excesivă pentru finanțele publice ale statului membru menționat.**

Curtea consideră, astfel, că statul membru gazdă poate supune afilierea la sistemul său public de asigurări de sănătate a unui cetățean al Uniunii inactiv din punct de vedere economic, cu reședința pe teritoriul său în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2004/38, unor condiții, precum încheierea sau menținerea de către acest cetățean a unei asigurări medicale complete private, care permit rambursarea către statul membru amintit a cheltuielilor legate de sănătate suportate de acesta din urmă în favoarea cetățeanului în cauză sau plata de către un astfel de cetățean, a unei contribuții la sistemul public de asigurări de sănătate al acestui stat membru. Revine totuși statului membru gazdă sarcina de a asigura respectarea principiului proporționalității în acest context și, așadar, faptul că nu este excesiv de dificil pentru cetățeanul în cauză să respecte astfel de condiții.

² În temeiul articolului 3 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul nr. 883/2004.

³ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).

⁴ Articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul nr. 883/2004.

Curtea concluzionează că articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul nr. 883/2004 coroborat cu articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2004/38 se opune unei legislații naționale care îi exclude de la dreptul de a fi afiliați la sistemul public de asigurări de sănătate al statului membru gazdă, pentru a beneficia de prestații de îngrijiri medicale finanțate de acest stat, pe cetățenii Uniunii inactivi din punct de vedere economic, resortisanți ai unui alt stat membru, care, în temeiul acestui regulament, intră sub incidența legislației statului membru gazdă și care își exercită dreptul de ședere pe teritoriul acestuia în conformitate cu această directivă.

În schimb, aceste dispoziții nu se opun ca afilierea unor astfel de cetățeni ai Uniunii la acest sistem să nu fie gratuită, pentru a evita ca cetățenii menționați să devină o sarcină excesivă pentru finanțele publice ale statului membru gazdă.

MENTIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536